

Den 05/10/04

Skov- og naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 Kbh. Ø.
sns@sns.dk
hsn@sns.dk

Vedr. Udkast til Bekendtgørelse om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen., jvf. j.nr. SN 2001-0019/FVK-0001.

Dansk Vejlederkreds, interesse- og brancheforeningen for vejledning i natur- og friluftsliv, ønsker hermed at fremsætte sine indvendinger og bemærkninger til ovennævnte udkast til bekendtgørelse.

Overordnet set så finder vi på flere områder udkastet til bekendtgørelse udmærket og balanceret.

Også den fremlagte form, hvor man med farver og overstregninger har tydeliggjort forslagene til ændringer skal have ros.

Der er imidlertid to punkter, hvor vi finder, at udkastet mister både jordforbindelse og balance, hvorfor vi på disse punkter finder det uacceptabelt i dets nuværende form.

Begge vore indvendinger har tilknytning til udkastets § 28.

Vor argumentation følger nedenfor og baserer sig både på medlemmernes enstemmige indstilling ved seneste årsmøde / generalforsamling, den 17. september då. og på samråd med vor advokat, Karoly Nemeth.

Kapitel 5. §28, stk. 8, Telte og lign.

Der ønskes i den nye bekendtgørelse indført en yderligere begrænsning i de muligheder, som ellers findes i naturbeskyttelsesloven og som også fremgår af den hidtidige bekendtgørelse mht. at gøre kortvarigt ophold og i særdeleshed overnatte på offentlige arealer, uanset om det f.eks. er i skove eller på kyststrækninger, idet man med den nye formulering dramatisk indsnævrer de reelle muligheder for i det hele taget at opholde sig på offentlige arealer om natten.

Vi finder imidlertid ingen grund til, at den almindelige mulighed for at gøre kortvarigt ophold indskrænkes yderligere.

Dette gælder i særdeleshed på kystarealerne, hvor der dels er en flere hundredeårig tradition, der bl.a. går tilbage til Jyske lov (en mand må gå i land og gøre ophold over natten så langt som han kan kaste en åre) og dels i naturbeskyttelseslovens §22, hvor der er lovfæstet friere adgangsbestemmelser end i de øvrige landskaber.

Vi mener imidlertid heller ikke, at der kan tænkes nogle problemer med at tillade bivukering i skovene.

Bekendtgørelsen slår allerede i dens nuværende form fast, at det ikke er tilladt at telte.

Med telte må vi forstå færdige telte, som dels er formet på forhånd, dels rejses med medbragte og særligt dertil indrettede stænger og endelig, som har fast bund.

En bivuak har således ingen færdig form eller struktur og adskiller sig således væsentligt fra et telt.

Dermed er en bivuak heller ikke for de mange.

Den er generelt langt mere ukomfortabel end et telt, og vi kan ikke på nogen måde se for os, at de ganske få mennesker, der vil stille sig tilfredse med denne simple mulighed for beskyttelse mod det danske vejrlig skulle kunne være et problem.

Vi kan acceptere et fortsat forbud imod teltning, hvorimod vi ikke kan finde argumenter imod at tillade mere enkle former for bivuakering, f.eks. ud fra ovenstående definition af et telt.

Vi ser ingen grund til at beværlig- eller ulovliggøre enkeltpersoners eller familiers muligheder for at tilbringe en nat på et offentligt areal i en bivuak, hvis de måtte ønske det uden forinden at skulle indhente tilladelse hertil.

Organiserede og erhvervsmæssige arrangementer i skovene og på de udyrkede arealer vil jo fortsat kræve særskilt tilladelse, jvf. bek. §7.

Dermed retter udkastets ekstra tilføjelse til §28 stk. 8 sig alene mod uorganiserede, privatpersoner og familier mv.

Da vi ikke kan se nogen problemer i at bibeholde den nuværende formulering, og da vi heller ikke i forslag eller noter finder nogen argumentation for at indføre den foreslåede stramning, finder vi det på det nuværende grundlag både meningsløst, uargumenteret, begrænsende og dermed uholdbart at indføre et sådant forbud

Vi mener, at det er afgørende for visse mennesker, at de kan sove i de danske landskaber, og vi kan ikke indse, at det skulle kunne være et problem, at de kan fortsætte hermed, så længe det foregår i en bivauk.

Vi vil konkret foreslå, at man i stedet for at indføre berænsninger præciserer, hvad der menes, og definerer telte som f.eks. som "på forhånd færdigstyrede konstruktioner med medbragte stænger og fast bund".

Dermed skulle enhver frygt for, at bivuakering udvikler sig ukontrolleret være elimineret, samtidigt med, at forbuddet mod teltning opretholdes.

Kapitel 5. §28, stk. 11, Klatring.

Som noget nyt ønsker Skov- og naturstyrelsen at indføre et generelt og unuanceret forbud for alle imod at friklatre med brug af sikringsudstyr eller andre hjælpemidler på alle offentlige arealer i hele Danmark.

Vi finder imidlertid på dette punkt, at udkastet er helt umotiveret og iøvrigt alt for unuanceret.

Vi finder desuden, at ønsket om et forbud strider mod både sund fornuft, mange års praktiske og etiske erfaringer med klatring og endelig imod både naturbeskyttelsesloven og højesterets afgørelse og præcisering heraf af 11. maj då.

Dertil kommer, at forslaget også lader til at stride imod klare tilkendegivelser fra Miljø- og Energiministeriet.

I brev af 28. februar 1996 til Dansk Vejlederkreds med J.nr. SN S51/99-0117 svarer ministeriet således, at:

"Skov- og Naturstyrelsen ikke har overvejelser om at udarbejde generelle regler for klippeklatring, idet vi fortsat opfatter klippeklatring som reguleret af almindelige adgangsregler efter naturbeskyttelsesloven."

Vi kan endvidere læse af det til udkastet til bekendtgørelse medfølgende notat, at anledningen til ønsket om at ændre bekendtgørelsen på dette punkt alene lader til at være højesterets afgørelse om klippeklatring af 11.05.04.

Således fremgår det bl.a. af notatet, at Skov- og naturstyrelsen ikke angiver nogen motivation for ønsket om et totalforbud imod al friklatring i Danmark, hvadenten det er træ- eller klippeklatring eller, hvadenten det er organiseret eller uorganiseret/privat.

Alene dette forhold gør det svært at forstå eller i det hele taget forholde sig til Skov- og naturstyrelsens ønske om at indføje §28, stk. 11 i bekendtgørelsen.

Da den eneste synlige anledning til ønsket om at indføre et totalforbud imod al friklatring i Danmark således lader til at være frustrationerne over højesterets afgørelse, der gik Skov- og naturstyrelsen imod, vil vi se nærmere på denne afgørelse.

Højesteretsafgørelsen tager udgangspunkt i, at en kommerciel storarrangør af rapelling mente, at han kunne opnå eneret til en iøvrigt ikke nærmere afgrænset del af den nordvestbronholmske klippekyst med hensyn til at gennemføre rapelling for større grupper af især skolebørn.

Skov- og naturstyrelsen bakkede ham op i denne opfattelse, både ved at kræve betaling for denne eneret og ved siden sammen med rapellearrangøren at politianmelde enj arrangør af klatrekurser for at klatre på kystklipperne uden at have indhentet forudgående tilladelse og for ikke at ville flytte sig, selv om han var i området først.

Af den efterfølgende sag fremgår det bl.a., at Skov- og naturstyrelsen gennem hele sagsforløbet fejlagtigt antog, at der var tale om et åbent udyrket areal, omfattet af naturbeskyttelseslovens §24.

Både politianmeldelsen og den efterfølgende uddybning til politiet i Rønne viser denne fejlagtige opfattelse.

Både by-, lands- og højesteret slog imidlertid fast, at der der ikke var tale om et åbent, udyrket areal, jvf. §24, men derimod om at kystareal, jvf. §22, hvor der ikke kan kræves tilladelse for at færdes til fods.

Højesteretsafgørelsen slog endvidere fast som udgangspunkt for sin afgørelse, at der grundlæggende skelnes mellem solo-, fri- og teknisk klatring.

Som det hedder i højesterets afgørelse:

"Man skelner mellem soloklatring, hvor der ikke anvendes nogen form for udstyr, og frilklatring, hvor der klatres med reb som sikringsudstyr.

Rebet bruges ikke til at trække den klatrende op med. Friklatring med reb foregår på den måde, at et reb gøres fast med en lille kile på toppen af klippen, og rebet fungerer ved et eventuelt fald.

Endvidere er der teknisk klatring, hvor der benyttes klatreudstyr."

Det fremgår klart af både by-, og landsrettens- afgørelser og de tilhørende vidneudsagn, at den sigtede i sagen friklatrede og derfor ikke benyttede udstyret som hjælpemiddel.

Højesteret fastslår endvidere, at friklatring, hvor sikringsmidlerne ikke benyttes som hjælpemidler til at trække folk op med mv., nødvendigvis må kaldes færdsel til fods.

Dansk Vejlederkreds er godt indsat i de specielle bornholmske forhold, og kan oplyse, at der ikke er nogen saglig anledning til at beskytte den rapellearrangør, som sammen med Skov- og naturstyrelsen foretog politianmeldelsen af klatreinstruktøren.

Der er i det aktuelle område på Hammerens nordvestkyst et utal af ruter med præcis samme højde, sværhed og oversigtsforhold mv., som på den klippe, hvor rapellearrangøren forlangte klatreinstruktøren bortvist fra.

Dette fremgår bl.a. også af vidneudsegnene fra byrettens behandling af sagen. Vi citerer fra retsbogen:

Jesper Jørgensen, Rønne Byret, den 22. april 2002:

"På de pågældende klipper klatres uden anvendelse af klatreudstyr. Han deltog ikke i klatringen den pågældende dag og har ikke ved andre lejligheder set Almer anvende klatreudstyr på klipperne til andet end sikringsarbejder.

Han er bekendt med, at der andetsteds i det indrammede område er tre andre klatreruter af tilsvarende højde og sværhedsgrad.

Han antager, at der på vestsiden af Hammeren ialt er måske 50 ruter, der kan klatres ad.

Det er sædvanlig praksis indenfor klatring, at man afventer at eventuelle igangværende klatringer afsluttes, før man påbegynder egne klatringer."

Marianne Brix, Rønne Byret, den 22. april 2002:

"Vidnet forklarede, at det i sagen ophandlede klippeparti er identisk med de på de

fremlagte fotos indrammede partier, kaldet "introklippen".

Hun har tidligere klatret i området.

Der anvendes ikke klatreudstyr til at komme op ad klippen, og hun har set klatrere foretage klatring på klippen uden at anvende sikringsudstyr.

Hun antager, at der i en radius indenfor ca. 50 meter fra området er muligt at finde tilsvarende klatreruter med samme højde, sværhedsgrad og karakter og antager, at der således findes 3-4 tilsvarende ruter.

I alt antager hun, at der på nordvestsiden af Hammeren findes 10 tilsvarende ruter."

Udskriftens rigtighed bekræftet af Henrik Engell Rhod, kst.ra., den 29. april 2002.

Vi bilægger desuden nederst i denne indsigelse yderligere billedokumentation for, at der i området findes et meget stort antal ruter på kystklipperne af præcis samme højde, sværhed og oversigtsforhold og derfor med præcis de samme muligheder.

Alle disse ruter må med henvisning til Skov- og naturstyrelsens udsagn i bl.a. notatet forventes gjort utilgængelige for alle andre "almindelige" klatrere, så snart, området er udlejet til en kommerciel rapellearrangør.

Vi kender området godt og ved, at der i praksis groft set ikke andre end Jakob Rømer, der arrangerer rapelling for storgrupper på den måde i området, hvilket utvivlsomt kan bekræftes hos skovdistriktet v. skovrider, Tom Nielsen.

I stedet for at begrænse almindelige menneskers muligheder for at klatre med trusler om politianmeldelse mv., så forekommer det i stedet nærliggende at henvise den aktuelle arrangør, til området ved Opalsøen, der lader til at være særdelss velegnet til kommercielt tilrettelagte klatreaktiviteter og samtidigt ikke giver nær de samme problemer i forhold til almindelige klatrere.

Vi finder kort sagt, at §28stk. 11 helt bør bortfalde, da det savner enhver saglig begrundelse.

Eventuelt tilrettelægningsmæssigt betingede begrundelser falder helt til jorden. Klatrere har en etik, der løser eventuelle problemer gnidningsløst, hvilket mere end 50 års problemfri klatring på f.eks. Kullen i Sverige beviser.

På Kullen er der f.eks. ingen mulighed for at booke bestemte klipper eller ruter, og selv om man på Kullen ofte kan opleve op mod 50 til hundrede klatrere i samme område, så har der aldrig været problemer af den grund.

På Bornholm er der aldrig blot tilnærmelsesvist så mange klatrere i et område, og det er derfor uforståeligt, hvis det skulle være nødvendigt at favorisere enkelte storkommercielle udbydere af oplevelses (tivol) -klatring med en bekendtgørelse, der strider direkte imod gældende klatreetik og samtidigt forbyder og bureaukratiserer alle almindelige klatreres muligheder for at friklatre under åben himmel.

Endelig så mener vi, at en fastholdelse af ordlyden i udkastet til bekendtgørelse vil stride imod højesterets afgørelse og dermed imod både ord og hensigter i naturbeskyttelsesloven om færdsel på kystarealerne.

En eventuel fastholdelse af ordlyden vil af ovennævnte grunde derfor næppe heller blive respekteret, og der er vel ingen grund til at lave en bekendtgørelse, som allerede, før den er vedtaget, lægger op til nye retssager?

Der er ingen grund til at indføre unødvendige begrænsninger, og Skov- og naturstyrelsen har ikke argumenteret for behovet for at indføre et forbud imod klippeklatring.

Samtidigt har vi dokumenteret, at der næppe er hverken grundlag eller behov for at indføre den nævnte begrænsning.

Vi mener således, at der er flere afgørende grunde til, at §28, stk. 11 bør fjernes fra bekendtgørelsen.

Alternativt, så kan man overveje andre formuleringer, men disse må der i så fald argumenteres vægtigt for behovet af.

Vi indgår gerne i en yderligere dialog.

På dn baggrund ser vi frem til at høre fra Dem.

Venlig hilsen
Bestyrelsen, Dansk Vejlederkreds.

Christian Almer

René van der Ploeg

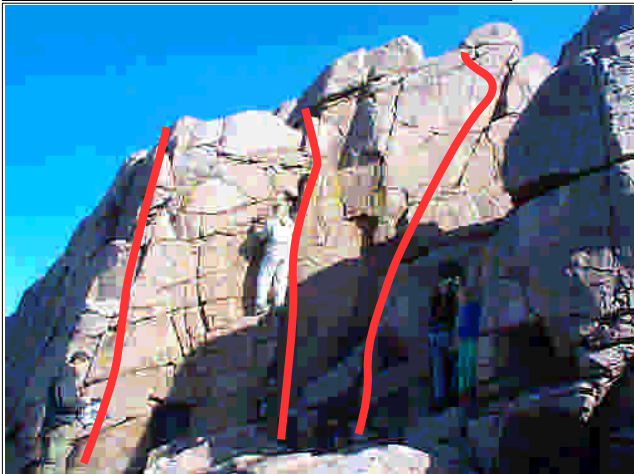

Sara Nielsen

Dansk Vejlederkreds
Krakvej 5, 3790 Hasle

post@vejlederkreds.dk

www.vejlederkreds.dk

Et lille udvalg af klatreruter indenfor de aktuelle 50 meter på Hammerens nordvestkyst på Bornholm.

Nogle få af de ruter, som findes inden for en radius på 25 meter fra de klipper, som rapellearrangør, Jakob Rømer, via bl.a. politianmeldelse ønsker at kunne holde andre væk fra med henvisning til, at det ikke skulle være muligt at tilrettelægge rapelling andre steder. Som det fremgår af både vidneudsagn og billeder findes der imidlertid mere end 50 halvtreds andre ruter med samme oversigts-, sværheds- og højdeforhold mv.

